

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/536)

Not: Tasarı, Başkanlıkça tali olarak Plan ve Bütçe, esas olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1522/879

28/2/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 18/2/2008 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti arasında sermaye, teknoloji ve hizmet hareketlerinin geliştirilmesi, her iki Devletin de refahına katkıda bulunacaktır. Bu unsurlara ilişkin hareketlerin geliştirilmesinde çifte vergilendirme nedeniyle ortaya çıkan sorunların çözümü önem arz etmektedir. Bu amaçla, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti arasında 9 Kasım 2007 tarihinde Ankara'da "Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması" imzalanmıştır.

Anlaşma ile kişilerin aynı gelir üzerinden iki Devlette birden vergilendirilmesinin (çifte vergilendirme) önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu amacı sağlamak üzere, vergileme hakkı, gelir unsurları itibarıyla ikamet edilen veya kaynak Devletlerden birine bırakılmakta veya bu mümkün olmazsa iki Devlet arasında paylaştırılmaktadır. Böylece, Akit Devletlerden birinde yatırım yapan, teknoloji veya hizmet sunan diğer Devlet mükimlerinin, o Devletin mükelleflerine göre daha ağır vergilendirilmesine engel olunmakta ve teşebbüslerin risk almadan önce ileride karşılama çıkacak her türlü vergi ile ilgili mükellefiyeti hesaplayabilmeleri sağlanmaktadır. Çifte vergilendirmenin Akit Devletlerde önlenmesi ile Suudi yatırımcılar için Türkiye'nin, Türk yatırımcılar için ise Suudi Arabistan'ın daha cazip hale geleceği tabiidir.

ANLAŞMA MADDELERİNİN GEREKÇELERİ

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması" 29 madde ile Protokol'den meydana gelmiştir. Anlaşma ve Protokol maddelerinin gerekçeleri aşağıda belirtilmiştir.

Madde 1- Kavranan Kişiler

1 inci madde hükmü gereğince bu Anlaşma, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Diğer bir ifade ile bu Anlaşma, milliyet farkı gözetilmeksizin Akit Devletler (Türkiye ve Suudi Arabistan)den birinde veya her ikisinde mukim olan kişileri kapsamına almaktadır.

Madde 2- Kavranan Vergiler

Bu madde, Anlaşmanın kavradığı vergilerin belirlenmesinde ve tarifinde açıklığı temin etme amacını gütmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrası, Anlaşmanın, ne şekilde alındığına bakılmaksızın bir Akit Devlette, idari alt bölümünde veya mahalli idarelerinde gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacağını belirtmektedir.

2 nci fıkra, gelir üzerinden alınan vergilerin kapsamını belirlemektedir.

3 üncü fıkrada, Anlaşmanın Akit Devletlerdeki mevcut vergilerden hangilerine uygulanacağı hükme bağlanmıştır. Anlaşma kapsamına giren vergilerin; Suudi Arabistan Krallığı'nda Zekat ve Doğalgaz Yatırım Vergisi dahil Gelir Vergisi; Türkiye Cumhuriyeti'nde ise Gelir ve Kurumlar Vergilerinden ibaret olduğu belirtilmiştir.

4 üncü fıkra, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilerin de Anlaşma kapsamına gireceğini hükme bağlamakta, ayrıca, Akit Devletlerin yetkili makamlarının, ilgili vergi mevzuatlarında yaptıkları önemli değişiklikleri birbirlerine bildirmelerini öngörmektedir.

Madde 3- Genel Tanımlar

Bu maddede, Anlaşmada kullanılan terimlerin yorumu için gerekli genel tanımlar yer almaktadır.

Söz konusu maddede sırasıyla, "Suudi Arabistan Krallığı", "Türkiye", "Bir Akit Devlet" ve "Diğer Akit Devlet", "Kişi", "Şirket", "Bir Akit Devletin Teşebbüsü" ve "Diğer Akit Devletin Teşebbüsü", "Uluslararası Trafik", "Vatandaş" ve "Yetkili Makam" terimlerinin tanımı yer almaktadır.

Maddenin 2 nci fıkrasında, Anlaşmada tanımlanmamış terimlerin, Akit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen anlamları taşıdığı belirtilmiş ve Anlaşma'da boşluk kalmaması sağlanmıştır.

Madde 4- Mukim

Akit Devletlerin vergileme yetkisi, Anlaşmanın birçok maddesinde doğrudan doğruya "mukim" kavramına göre çözümlenmektedir. Bu çerçevede, gerçek ve tüzel kişilerin hangi Devletin mukimi addedileceği hususu büyük bir önem arz etmektedir.

Maddenin 1 inci fıkrasında, gerçek ve tüzel kişiler arasında ayırım yapılmaksızın, Akit Devletlerin iç mevzuatları gereğince; bu Devlet, herhangi bir idari alt bölüm veya mahalli idare de dahil olmak üzere ev, ikametgah, kurumlaşılan yer, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi "mukim" addedilmektedir. Gelir Vergisi Kanunumuz Türkiye'de yerleşmiş gerçek kişileri, Kurumlar Vergisi Kanunumuz ise kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunan kurumları tam mükellef addettiğinden, 1 inci fıkra hükmüyle vergi hukukumuzda tam bir paralellik sağlanmaktadır.

2 nci fıkrada, gerçek kişilerin 1 inci fıkrada belirtilen kriterler nedeniyle her iki Devletin de mukimi addedilmesi halinde, bu kişilerin hangi kıstaslar kullanılmak suretiyle yalnızca bir Devletin mukimi addedileceği hususu çözümlenmektedir.

3 üncü fıkrada ise, gerçek kişi dışında kalan kişilerin her iki Akit Devletin de mukimi olması halinde, mukimliğin tayininde bu kişilerin yalnızca etkin yönetim merkezinin esas alınacağı hükme bağlanmıştır.

Madde 5- İşyeri

İşyerinin tanımına ilişkin bu madde son derece önemlidir. Bilindiği üzere, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarımız, dar mükellefler açısından ticari kazancın Türkiye'de elde edilmiş sayılması için, kazanç sahiplerinin Türkiye'de işyerinin bulunmasını veya daimi temsilci bulundurmasını ve kazancın bu yerlerde veya bu temsilciler vasıtasıyla yapılan işlerden doğmasını şart koşmaktadır. Aynı şekilde, Anlaşmanın 7 nci maddesinde de yalnızca işyerine atfedilebilen ticari kazancın kaynak devlette vergilenebileceği prensibi getirilmiştir.

7 fıkra halinde düzenlenen bu maddede, hangi durumlarda bir işyerinin oluşup oluşmayacağı hususu bütün ayrıntılarıyla açıklanmaktadır.

1 inci fıkrada, "işyeri" teriminin genel bir tanımı yapılmaktadır.

2 nci fıkrada, kapsama özellikle dahil edilen işyerlerine örnekler verilmektedir ki bunlar; yönetim yeri, şube, büro, fabrika, atölye ve doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yerdir.

3 üncü fıkrada, oniki ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi veya bunlara ilişkin kontrol faaliyetleri ile bir teşebbüs tarafından çalışanları veya teşebbüs tarafından bu amaçla görevlendirilen personel aracılığıyla bir Akit Devlette ifa edilen ve herhangi bir oniki aylık dönemde toplam 6 aylık süre veya süreleri aşan danışmanlık hizmetleri de dahil hizmet tedariklerinin bir işyeri oluşturacağı belirtilmiştir.

4 üncü fıkrada, işyeri kapsamı dışında kalan hususlar belirtilmiştir.

5 inci fıkrada, daimi temsilcilik düzenlenmiştir. Bu fıkraya göre, bir kişi, o Devlette teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini düzenli olarak kullanırsa, bu faaliyetler 4 üncü fıkrada belirtilen ve işe ilişkin sabit bir yerden yapılması durumunda bu yeri işyeri haline getirmeyen nitelikteki faaliyetlerden olmadıkça veya bu kişi böyle bir yetkisi olmamasına rağmen teşebbüs adına düzenli olarak sevk ettiği mallardan veya ticari eşyadan ilk bahsedilen Devlette düzenli olarak mal veya ticari eşya stoku bulundursa bu Devlette bir işyerine sahip kabul edilecektir.

Anlaşmada işyeri ve daimi temsilci ayrı ayrı maddelerde düzenlenmeyip, her ikisi de "işyeri" maddesinde düzenlendiğinden, bu fıkra hükmüyle, Gelir Vergisi Kanununun dar mükelleflerin ticari kazançlarının Türkiye'de vergilendirilmesine imkan tanıyan daimi temsilcilığe ilişkin hükümleri de Anlaşmaya yansıtılmış olmaktadır.

6 ncı fıkrada, bir Akit Devlet teşebbüsünün, diğer Akit Devlette, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürütmesi halinde bu Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacağı belirtilmektedir.

7 nci fıkrada ise, bir Akit Devlet mukimi olan bir şirketin, diğer Akit Devletin mukimi olan veya bu diğer Devlette bir işyeri vasıtasıyla ya da diğer bir şekilde ticari faaliyette bulunan bir şirketi kontrol etmesi veya onun tarafından kontrol edilmesi halinde bu şirketlerden herhangi birinin diğeri için bir işyeri oluşturmayacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 6- Gayrimenkul Varlıklardan Elde Edilen Gelir

Bu madde yalnızca gayrimenkul sermaye iratlarını değil, aynı zamanda gayrimenkullerden kaynaklanacak her türlü gelir unsurunu kapsamaktadır.

Maddenin 1 inci fıkrası ile gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelirin (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil) vergileme hakkı, gayrimenkulün bulunduğu Akit Devlete bırakılmaktadır.

2 nci fıkra, "gayrimenkul varlık" teriminin tanımına ilişkindir.

3 üncü fıkrada, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımını, kiralanması veya başka bir suretle kullanımından elde edilen gelire 1 inci fıkra hükmünün uygulanacağı belirtilmektedir.

4 üncü fıkrada ise, 1 ve 3 üncü fıkra hükümlerinin, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkullerden elde edilen gelire de uygulanacağı öngörülmektedir.

Madde 7- Ticari Kazançlar

Maddenin 1 inci fıkrası, ticari kazancın vergilendirilmesindeki genel prensibi açıklamaktadır. Buna göre ticari kazanç, teşebbüsün mukim olduğu Devlette vergilendirilecektir. Ancak, faaliyetin diğer Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla yürütülmesi halinde, kazancın sadece bu işyerine atfedilebilen kısmı diğer Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

2 nci fıkra, işyeri kazançlarının hesaplanmasındaki esaslara ilişkindir. Buna göre, işyeri bağımsız bir teşebbüs gibi ele alınacak ve benzer teşebbüslerin benzer koşullarda elde etmesi gereken kazanç, sözkonusu işyerine atfedilecektir. Böylece, işyeri-merkez ilişkilerinde emsaline göre yüksek veya düşük fiyatlandırmaya gidildiğinde olaya müdahale edilip, gerçekçi fiyatların fatura edilmesiyle yeni bir vergi matrahı belirlenecek ve vergileme bu matrah üzerinden yapılacaktır.

3 üncü fıkra, işyeri kazancının belirlenmesinde indirilmesine izin verilen veya izin verilmeyen giderlerle ilgilidir.

4 üncü fıkra, teşebbüs adına sadece mal ve ticari eşya alımında bulunan işyerine, bu faaliyeti dolayısıyla kazanç atfedilemeyeceğine ilişkindir.

5 inci fıkrada, bu madde hükümlerinin, bir Akit Devletin sigortacılık faaliyetlerinden elde edilen kazancın vergilendirilmesine ilişkin herhangi bir kanunun uygulanmasını etkilemeyeceği öngörülmektedir.

6 ncı fıkrada ise, ticari kazancın, Anlaşmanın diğer maddelerinde belirtilen gelir unsurlarını da kapsamına alması halinde ilgili madde hükümlerini saklı tutmaktadır.

Madde 8- Deniz, Hava ve Kara Taşımacılığı

1 inci fıkra, uluslararası trafikte gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden elde edilen kazançların yalnızca teşebbüsün etkin yönetim merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirilebileceğini öngörmektedir.

2 nci fıkrada, bir gemicilik teşebbüsünün etkin yönetim merkezinin, geminin bordası olması durumunda, bu teşebbüsün, geminin kayıtlı olduğu limanın bulunduğu Akit Devlette eğer geminin kayıtlı olduğu böyle bir liman yoksa gemiyi işletenin mukim olduğu Akit Devlette yerleşik olduğunun kabul edileceği belirtilmektedir.

3 üncü fıkrada ise, 1 inci fıkrada benimsenen prensibin, ortaklık, ortak teşebbüs veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlar için de geçerli olduğu hükme bağlanmıştır.

Madde 9- Bağımlı Teşebbüsler

Kurumlar Vergisi Kanunumuzun 11, 12 ve 13 üncü maddelerinde düzenlenen örtülü sermaye ve transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı ile ilgili olan bu maddede, bağımlı teşebbüslerin bağımsız teşebbüse oranla farklı ticari ilişkilere ve farklı fiyatlandırmalara yönelmeleri halinde Akit Devletlerin ne tür tedbirler alabileceği hükme bağlanmaktadır.

1 inci fıkra, bağımlı teşebbüslerin gerekli itinaı göstermeyip, bağımsız teşebbüsler arasında geçerli olan fiyatlardan sapmaları halinde, vergi kaybına uğrayan Akit Devlete ek vergi alma hakkını vermektedir. Bu ek vergileme sonunda diğer Devletin, kendi mükellefi olan bağımlı teşebbüs için yapacağı matrah ve vergi indirimleri ise 2 nci fıkrada düzenlenmiştir.

Madde 10- Temettüler

1 inci fıkra, temettülerin vergilendirilmesindeki genel ilke ile ilgili olup, temettü gelirin esas itibariyle temettü gelirini elde edenin mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceğini öngörmektedir.

2 nci fıkrada, temettülerin, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu, yani temettülerin doğduğu Devlette de vergilendirilebileceği öngörülmektedir. Kaynak Devlette diğer Devlet mukimlerine ödenen temettü üzerinden yapılabilecek vergi tevkifatı temettüyü ödeyen şirketin sermayesine en az % 20 arasında iştirak eden bir şirket veya gerçek lehdar merkez bankası veya tamamı devlete ait bir tüzel kişi ise %5, tüm diğer durumlarda %10 olarak tespit edilmiştir.

3 üncü fıkrada, "temettü" teriminin tanımı yapılmaktadır.

4 üncü fıkrada ise, temettü lehdarının, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya sabit yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunması ve sözkonusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında önemli bir bağ bulunması halinde, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerinin uygulanmayacağı öngörülmektedir. Bu durumda, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5 inci fıkra, bu maddenin diğer hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devletin kendisinden kazanç veya gelir elde eden ve diğer Akit Devletin mukimi olan bir şirketin dağıttığı temettüler üzerinden veya dağıtmadığı kazançlardan herhangi bir vergi alamayacağını öngörmektedir. Böylece, kaynak Devletin vergileme yetkisi kurum kazancına uygulanmakta, ancak bu kurumdan kâr payı elde eden kişilere doğru genişlemeye müsaade edilmemektedir. Fıkrada, ayrıca temettünün, kazanç veya gelirin elde edildiği Devletin mukimlerine ödenmesi ve bu kazanç veya gelirin elde edildiği Devletteki işyeri ile ödenen temettüler arasında önemli bir bağ bulunması hallerinin kaynak Devlette vergilendirmeme prensibine istisna teşkil ettiği belirtilmektedir.

Madde 11- Alacaktan Kaynaklanan Gelir

1 inci fıkra, alacaktan kaynaklanan gelirlerin vergilendirilmesindeki genel ilkeyi belirlemektedir. Buna göre, söz konusu geliri vergilendirme hakkı lehdarın mukim olduğu Akit Devlete ait olmaktadır.

2 nci fıkrada, alacaktan kaynaklanan gelirin gerçek lehdarının diğer Akit Devletin bir mukimi olması halinde, sözkonusu gelirlerin elde edildiği Devlete, bu gelirin gayrisafı tutarı üzerinden azami %10 vergi alma hakkı tanınacağı öngörülmektedir.

3 üncü fıkra, Akit Devletlerin Hükümetleri veya tamamı Devlete ait olan tüzel kişilere veya Merkez Bankalarına ödenen alacaktan kaynaklanan gelirlerin karşılıklı olarak vergiden muaf tutulmasına ilişkindir.

4 üncü fıkrada, “alacaktan kaynaklanan gelir” teriminin kapsamı belirlenmiştir.

5 inci fıkra, alacaktan kaynaklanan gelirin gerçek lehdarı tarafından diğer Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunulması ve faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması halinde, sözkonusu gelirin bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri çerçevesinde değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümleri çerçevesinde vergilendirileceği öngörülmektedir.

6 ncı fıkra, alacaktan kaynaklanan gelirlerin hangi durumda bir Akit Devlette elde edilmiş sayılacağını hükme bağlamaktadır. Buna göre, bir Akit Devletin mukimi tarafından ödenen alacaktan kaynaklanan gelirin, mukim olunan Akit Devlette elde edildiği kabul edilecektir. Ancak, söz konusu geliri ödeyen kişinin mukim olsun ya da olmasın bir Akit Devlette bu geliri ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olması ve gelirin bu işyeri veya sabit yerden kaynaklanması durumunda sözkonusu gelirin bu işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7 nci fıkra, alacaktan kaynaklanan gelir miktarının belirlenmesinde muvazaa durumunu açıklığa kavuşturmaktadır. Fıkra hükmüne göre muvazaa yapabilecek kişiler, aralarında özel ilişki bulunan alacaktan kaynaklanan geliri ödeyen kişi ile bu gelirin lehdarı veya her ikisiyle bir başka kişi olarak belirtilmektedir. Muvazaa durumu ise, özel ilişkinin olmadığı hallerde, kişiler arasında kararlaştırılan alacaktan kaynaklanan gelirin miktarını aşan kısmının ödenmesi olarak ortaya konmuştur. Bu durumda fazla kısım, bu maddede tanımlanan ve indirimli vergiye tabi olan bir alacaktan kaynaklanan gelir olarak nitelendirilmeyip, Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak Akit Devletlerin iç mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 12- Gayrimaddi Hak Bedelleri

1 inci fıkra, vergilemedeki genel ilkeyi belirlemekte ve vergileme hakkını ödeme yapılan kişinin mukim olduğu Devlete tanımaktadır.

2 nci fıkra hükmü, gayrimaddi hak bedellerinin elde edildiği Devlete de % 10'u aşmayacak şekilde vergi alma hakkı tanımaktadır.

3 üncü fıkra, gayrimaddi hak bedellerinin tanımı ile ilgilidir.

4 üncü fıkrada, gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarına ait bir işyeri veya sabit yer vasıtasıyla elde edilen gayrimaddi hak bedellerinin indirimli vergi oranına göre değil, ticari kazançla ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek kazançlarına ilişkin 14 üncü madde hükümlerine göre vergilendirileceği öngörülmektedir.

5 inci ve 6 ncı fıkralarda ise, alacaktan kaynaklanan gelirden olduğu gibi gayrimaddi hak bedellerinin nerede elde edilmiş sayılacağı ve muvazaalı durumlarda nasıl vergilendirileceğine ilişkin özel hükümler yer almaktadır.

Madde 13- Sermaye Değer Artış Kazançları

1 inci fıkrada, 6 ncı maddede tanımlanan gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu varlıkların bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

2 nci fıkrada, bir işyerinin aktifine dahil olan veya serbest meslek faaliyetinin icrasında kullanılan sabit yere ait menkul varlıkların ve bu işyeri veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazançların, bu işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

3 üncü fıkrada, uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtaları ile bunların işletilmesine tahsis edilen menkul varlıkların satışından elde edilen kazançların, yalnızca teşebbüsün etkin yönetim merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

4 üncü fıkrada, bir Akit Devlet mukimi olan bir şirketteki payı temsil eden hisse senetlerinin veya bir Akit Devlet mukimince ihraç edilen tahvillerin elden çıkarılmasından elde edilen kazançların bu Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

5 inci fıkrada ise, bu maddenin diğer fıkralarında sayılanların dışında kalan varlıkların satışından doğan kazançların, bu varlıkları elden çıkarmanın mukim olduğu Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

Madde 14- Serbest Meslek Faaliyetleri

Maddenin 1 inci fıkrasında, bir Akit Devlet mukiminin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetlerden elde ettiği gelirinin, mukim olunan Devlette vergilendirileceği; ancak, bu mukimin diğer Akit Devlette bulunan sabit bir yeri kullanarak veya ilgili mali yıl içinde başlayan veya sona eren herhangi bir oniki aylık dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 günü aşan bir süre bu diğer Devlette bulunmak suretiyle icra ettiği serbest meslek faaliyetlerinden elde ettiği gelirin, bu diğer Devlette söz konusu sabit bir yere atfedilen miktarla ya da bu Devlette bulunulan süre içinde icra edilen hizmet ve faaliyetlerden elde edilen gelirle sınırlı olmak üzere vergilendirilebileceği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada, “serbest meslek faaliyetleri” teriminin tanımı yapılmaktadır.

Madde 15- Bağımlı Faaliyetler

1 inci fıkrada, bağımlı faaliyetlerin vergilendirilmesine ilişkin genel kural belirtilmektedir. Buna göre, hizmetin diğer Devlette ifa edilmemesi şartıyla, bir Akit Devlet mukimince elde edilen ücret, maaş ve diğer benzeri gelirler mukim olunan Devlette vergilendirilecektir. Hizmetin diğer Devlette ifa edilmesi halinde, belli şartlarla kaynak Devlete de vergileme yetkisi tanınabilecektir. Ancak sözkonusu kural, bu Anlaşmanın 16, 18, 19, 20 ve 21 inci maddelerinde öngörülen hükümleri herhangi bir şekilde etkilemeyecektir. Diğer bir ifadeyle, yönetim kurulu üyeleri, emekliler, kamu görevlileri, öğrenciler, öğretmenler ve araştırmacılar 15 inci maddeye göre değil, kendileriyle ilgili maddelere göre vergilendirileceklerdir.

2 nci fıkrada, ücretin sadece mukim Devlette vergilendirilmesi için hangi şartların bir arada aranması gerektiği belirtilmektedir. Kaynak Devletin vergileme yapabilmesi için, öngörülen bu şartlardan birinin ihlali yeterlidir. Bir başka ifadeyle, diğer Devlette hizmet ifa eden bir Akit Devlet mukiminin bu Devlette ilgili mali yıl içinde başlayan veya sona eren herhangi bir oniki aylık dönemde bir veya bir kaç seferde toplam 183 günden fazla kalması veya ücret ödemesinin bu diğer Devletin mukimi olan bir işveren tarafından veya onun adına yapılması ya da sözkonusu ödemenin, işverenin bu diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılması durumunda, elde edilen ücretler kaynak Devlette vergilendirilecektir.

3 üncü fıkrada ise, bu maddenin bundan önceki hükümlerine bakılmaksızın, uluslararası trafikte işletilen bir gemi, uçak veya kara nakil vasıtasında ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen ücret, maaş ve diğer benzeri gelirlerin, teşebbüsün etkin yönetim merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirileceği hükmü öngörülmektedir.

Madde 16- Müdürlere Yapılan Ödemeler

Maddede, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette mukim bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemelerin, bu diğer Akit Devlette vergilendirilebileceği hükme bağlanmıştır.

Madde 17- Sanatçı ve Sporcular

1 inci fıkra, bir Akit Devlet mukimi olan sanatçı ve sporcuların iştiğal konuları ile ilgili şahsi faaliyetlerinden dolayı diğer Akit Devlette elde ettikleri gelirlerin, bu faaliyetleri icra ettikleri diğer Akit Devlette vergilendirileceğini hükme bağlamaktadır. Bu çerçevede, serbest meslek faaliyetleri ile bağımlı faaliyetleri (ücretler) düzenleyen 14 ve 15 inci madde hükümleri sanatçı ve sporcular açısından geçerli olmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

2 nci fıkra organizatörlerle ilgili olup, sanatçı ve sporcuların iştiğal konularıyla ilgili faaliyetlerden doğan gelirin, sanatçı veya sporcuların kendilerine değil de, bir başka gerçek veya tüzel kişiye yönelmesi halinde, vergilemenin, faaliyetin icra edildiği Akit Devlette yapılacağını öngörmektedir. Ancak böyle bir durumda, ticari kazançların, serbest meslek kazançlarının ve ücretlerin vergilendirilmesini düzenleyen bu Anlaşmanın 7, 14 ve 15 inci madde hükümleri dikkate alınmayıp, vergileme yalnızca 17 nci madde kapsamında yapılacaktır.

3 üncü fıkrada ise, bir Akit Devlet mukiminin, bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkralarında öngörüldüğü gibi diğer Akit Devlette yürütülen faaliyetlerden elde ettiği gelirin, diğer Akit Devlete yapılan ziyaretin tamamı veya önemli bir kısmının ilk bahsedilen Devletin, idari alt bölümünün veya mahalli idaresinin kamusal fonlarından desteklenmesi veya bu faaliyetlerin Akit Devletlerin Hükümetleri arasındaki kültürel bir anlaşma veya sözleşme çerçevesinde icra edilmesi halinde, diğer Akit Devlette vergilendirilmeyeceği öngörülmektedir.

Madde 18- Emekli Maaşları

Maddede, Anlaşmanın 19 uncu maddesinin 2 nci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, geçmiş çalışmalar karşılığında ödenen emekli maaşları ve benzeri ödemelerin yalnızca bunları elde edenin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği hükmü öngörülmektedir.

Madde 19- Kamu Görevi

1 inci fıkrada, bir Akit Devlete, idari alt bölümüne veya mahalli idaresine verilen hizmetler karşılığında bu Devlet, alt bölüm veya idare tarafından yapılan ve emekli maaşı dışında kalan ücret, maaş veya diğer benzeri ödemelerin yalnızca ödemeyi yapan Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir. Ancak, hizmet diğer Devlette ifa edildiğinde ve gelir elde eden bu Devletin bir mukimi olduğunda, bu kişinin aynı zamanda bu Devletin vatandaşı olması veya yalnızca hizmet sunmak için bu Devletin mukimi durumuna geçmemiş olması şartıyla, elde edilen gelirler yalnızca bu diğer Devlette vergilendirilecektir.

2 nci fıkrada, bir Akit Devlete, idari alt bölümüne veya mahalli idaresine verilen hizmetler karşılığında, bu Devlet, alt bölüm veya idare tarafından ya da bunlarca oluşturulan fonlardan ödenen emekli maaşlarının yalnızca bu Devlette vergilendirileceği, bununla beraber gerçek kişinin diğer Akit Devletin bir mukimi ve vatandaşı olması halinde, sözkonusu emekli maaşının yalnızca diğer Akit Devlette vergilendirileceği öngörülmektedir.

3 üncü fıkrada ise, kamu iktisadi kuruluşlarında çalışanlar açısından bu madde hükmünün değil, 15, 16, 17 ve 18 inci madde hükümlerinin geçerli olacağı öngörülmektedir.

Madde 20- Öğrenciler

1 inci fıkra, öğrencilerin öğrenim veya mesleki eğitimde buldukları Devlette yararlanacakları vergi istisnasının sınırlarını belirlemektedir. Buna göre, öğrenci, stajyer ve çıraklar yalnızca geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masraflarını karşılamak üzere buldukları Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler dolayısıyla öğrenim gördükleri veya mesleki eğitim amacıyla buldukları Akit Devlette vergiye tabi tutulmayacaklardır.

2 nci fıkrada ise, bir Akit Devletin mukimi olup, diğer Akit Devlette yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan öğrenci stajyer veya çırakların söz konusu öğrenim veya mesleki eğitimleri ile ilgili olarak ifa ettiği hizmetler karşılığında elde ettikleri gelirleri, öğrenim veya mesleki eğitimleri için gerekli makul bir süre boyunca geçim, öğrenim ve mesleki eğitimleri için gerekli olan tutarı aşmamak şartıyla bu Devlette vergilendirilmeyeceği öngörülmektedir.

Madde 21- Öğretmenler ve Araştırmacılar

Maddede, bir Akit Devletin mukimi olan ve diğer Akit Devlette bir üniversite, yüksekokul, okul veya kabul görmüş diğer bir eğitim veya bilimsel araştırma kurumunda öğretim, konferans vermek veya araştırma yapmak amacıyla bulunan bir gerçek kişinin, öğretim, konferans veya araştırma dolayısıyla elde ettiği gelirlerin, bu kişinin ilk bahsedilen Devlete varış tarihinden itibaren iki yıllık bir süre boyunca bu Devlette vergilendirilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Madde 22- Diğer Gelirler

1 inci fıkrada, nerede doğarsa doğsun, bir Akit Devlet mukimi tarafından elde edilen ve Anlaşmanın bundan önceki maddelerinde kavranmayan gelir unsurlarının, geliri elde eden kişinin mukim olduğu Devlette vergilendirileceği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada ise, 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, gelir lehdarının diğer Devlette bir işyerine veya sabit yere sahip olması ve elde edilen gelirin bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması durumunda, elde edilen gelirin bu maddeye göre değil, ticari kazançlara ilişkin 7 nci madde veya serbest meslek faaliyetlerine ilişkin 14 üncü madde hükümlerine göre vergilendirileceği öngörülmektedir.

Madde 23- Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Yöntemleri

Madde çifte vergilendirmenin önlenmesi ile ilgilidir.

Maddenin 1 inci fıkrasında, bir Akit Devlet mukiminin bu madde hükümleri çerçevesinde diğer Akit Devlette vergilendirilebilen bir gelir elde etmesi halinde, sözkonusu gelir için ilk bahsedilen Devlette hesaplanan vergiden, diğer Devlette gelir üzerinden ödediği vergiyi mahsup edeceği; ancak bu mahsubun, mahsuptan önce bu gelir için ilk bahsedilen Devlette hesaplanan vergi miktarını aşmayacağı hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada ise; bir Akit Devlet mukiminin Anlaşmanın hükümleri gereği o Devlette vergiden istisna bir gelir elde etmesi halinde mukimin geriye kalan geliri hesaplanırken, istisna edilen gelirin de dikkate alınacağı öngörülmektedir.

3 üncü fıkrada ise, Suudi Arabistan Krallığı açısından çifte vergilendirmenin önlenmesi yöntemlerinin, Suudi vatandaşları hakkındaki Zekat toplama rejimini ihlal etmeyeceği belirtilmektedir.

Madde 24- Karşılıklı Anlaşma Usulü

Maddenin ilk iki fıkrası, bir kişinin, taraf Devletlerden herhangi birinin veya her ikisinin işlemlerinin, kendisi açısından bu Anlaşma hükümlerine uygun olmayan sonuçlar yarattığı veya yaratacağı kanaatine varması halinde sorunun nasıl çözümleneceğini hükme bağlamaktadır.

1 inci fıkraya göre, bu kişi durumunu Akit Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen çözüm yollarıyla bağlı kalmaksızın, mukim olduğu Akit Devletin yetkili makamına arz edebilecektir. Ancak söz konusu müracaat, Anlaşma hükümlerine aykırı düşen vergilemeyle sonuçlanan eylemin ilk bildiriminden itibaren üç yıl içerisinde yapılmalıdır.

2 nci fıkraya göre, kendisine başvuruda bulunulan yetkili makam itirazı haklı bulur ve sorunu kendi çözemese, diğer Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya varmak için gayret gösterecektir.

Maddenin 3 üncü fıkrasında, yetkili makamların bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan sorunların çözümü için karşılıklı anlaşma usulünü kullanabilecekleri, 4 üncü fıkrada ise karşılıklı anlaşmanın ne şekilde yapılacağı hükme bağlanmıştır.

5 inci fıkrada ise, Akit Devletlerin yetkili makamlarının, bu Anlaşmanın uygulanması için uygun yöntemleri ve bir Akit Devlet mukiminin bu Anlaşma ile sağlanan vergi indirim ya da muafiyetlerinden diğer Devlette ne şekilde yararlanacaklarına ilişkin esasları karşılıklı anlaşma yoluyla belirleyecekleri hükme bağlanmaktadır.

Madde 25- Bilgi Değişimi

Bu Anlaşmanın uygulanabilmesi için, iki Akit Devletin vergi idareleri arasında gerekli hallerde yakın işbirliğine ihtiyaç duyulmaktadır. Maddede, Akit Devletlerin hangi hallerde bilgi değişiminde bulunacakları, elde edilen bilgilerin kimlere verilebileceği ve bilgi değişiminin sınırları ele alınmıştır.

Madde 26- Diplomat Hüviyetindeki Memurlar ve Konsolosluk Memurları

Bu maddede, diplomat hüviyetindeki memurlar ve konsolosluk memurlarının Devletler hukukunun genel kurallarına veya özel anlaşma hükümlerine göre yararlandıkları vergi ayrıcalıklarının bu Anlaşma hükümlerinden etkilenmeyeceği belirtilmektedir.

Madde 27- Diğer Hükümler

1 inci fıkrada, bu Anlaşma hükümlerinin, vergi kaçakçılığını önlemeye yönelik iç mevzuat hükümlerinin uygulanmasını etkilemeyeceği hükme bağlanmıştır.

2 nci fıkrada, teşebbüs ya da tüzel kişinin bu Anlaşmanın faydalarından yararlanmak amacıyla kurulması durumunda, bu teşebbüs ya da tüzel kişinin bu Anlaşmanın faydalarından yararlanamayacağı hükme bağlanmıştır.

3 üncü fıkrada ise, iyi niyetli olmayan ticari faaliyetlerde bulunan tüzel kişilerin de bu maddenin önceki fıkralarının hükümlerine tabi olduğu öngörülmektedir.

Madde 28- Yürürlüğe Girme

Maddede, Anlaşmanın ne zaman yürürlüğe gireceği ve vergiler açısından ne zaman hüküm ifade edeceği belirtilmiştir. Buna göre, Anlaşma Akit Devletlerden her birinin, Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi iç mevzuatlarında öngörülen işlemlerin tamamlandığını birbirlerine bildirmelerini müteakip, bu bildirimlerin sonuncusunun alındığı ayı takip eden ikinci ayın ilk günü yürürlüğe girecek ve Anlaşma yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci gününden itibaren hüküm ifade edecektir.

Madde 29- Yürürlükten Kalkma

Madde, Anlaşmanın feshedilinceye kadar yürürlükte kalacağını belirtmekte, fesih usulünü açıklamakta ve fesih halinin her iki Akit Devlette hangi vergilendirme dönemleri için hüküm ifade edeceğini belirlemektedir.

PROTOKOL MADDELERİNİN GEREKÇELERİ

Anlaşmanın bir bölümünü oluşturan ve Anlaşma maddelerinin sonunda yer alan Protokol 8 fıkra-
dan ibarettir.

1. 4 üncü Maddenin 1 inci fıkrası ile ilgili olarak:

Fıkarda, mukim teriminin, bir Akit Devletin kanunlarına göre oluşturulan ve bu Devlette vergiden muaf olan ve yalnızca dini, hayır işleri, eğitsel, bilimsel veya diğer benzeri amaçlarla veya bir plan çerçevesinde işçilere emekli maaşı veya diğer benzeri faydalar sağlamak için kurulan ve sürdürülen tüzel kişiliği de kapsadığı belirtilmektedir.

2. 4 üncü Maddenin 3 üncü fıkrası ile ilgili olarak:

Fıkarda, çifte mukimlik durumunda gerçek kişi dışındaki bir kişinin etkin yönetim merkezinin Devletlerden birinde, kanuni merkezinin ise diğer Devlette olması durumunda Akit Devletlerin yetkili makamlarının karşılıklı anlaşma yoluyla bu kişinin kanuni merkezinin gerçek etkin yönetim merkezi olup olmadığını belirlemek amacıyla birbirlerine danışacakları belirtilmektedir.

3. 6 ncı Maddenin 2 nci fıkrası ile ilgili olarak:

Fıkarda, "gayrimenkul varlık" terimi tanımının, balık üretimi ve yetiştiriciliği için kullanılan canlı hayvan ve teçhizatı da kapsadığı belirtilmektedir.

4. 7 nci Madde ile ilgili olarak:

Fıkranın (a) bendinde, inşaat veya kurma ya da bunlara ilişkin keşifle ilgili sözleşmeler yönünden bir işyerinin kazancının sözleşmenin toplam tutarı üzerinden değil, sözleşmenin işyeri tarafından işyerinin bulunduğu Devlette yürütülen kısmı üzerinden belirleneceği ve sözleşmenin diğer Akit Devlet dışında yürütülen kısmının işyeri kazancının belirlenmesinde dikkate alınmayacağı hükme bağlanmıştır.

Fıkranın (b) bendinde, bir Akit Devlet teşebbüsünce, diğer Akit Devlete yapılan ticari eşya ihracatından elde edilen ticari kazancın diğer Akit Devlette vergilendirilmeyeceği belirtilmektedir. İhracat sözleşmesi, diğer Akit Devlette bulunan bir işyeri vasıtasıyla yürütülen diğer faaliyetleri de kapsadığında bu faaliyetlere atfedilebilen kazanç diğer Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

Fıkranın (c) bendinde ise, "ticari kazanç" teriminin kapsamı belirtilmektedir.

5. 10 uncu Madde ile ilgili olarak:

Bu Anlaşmanın hükümlerine bakılmaksızın, diğer Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunan bir Akit Devlet şirketinin kazancının 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden bu işyerinin bulunduğu Akit Devlette de %5'i geçmemek üzere vergilendirileceği hükmü öngörülmektedir.

6. 24 üncü Maddenin 2 nci fıkrası ile ilgili olarak:

Mükellefin, karşılıklı anlaşmadan kaynaklanan iadeyi, karşılıklı anlaşma sonucunun vergi idaresince kendisine bildirilmesinden sonra Akit Devletlerin iç mevzuatlarında belirtilen süre içerisinde talep etmesi gerektiği öngörülmektedir.

7. Maddede, bu Anlaşma hükümlerinin 11 Ocak 1989'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Suudi Arabistan Krallığı Arasında İki Devletin Hava Taşımacılık Teşebbüslerinin Faaliyetleri Dolayısıyla Alınan Vergilerde Karşılıklı Muafiyet Anlaşması" uyarınca yararlandıkları haklarını ve yükümlülüklerini etkilemeyeceği öngörülmektedir.

8. Bu maddede ise, Suudi Arabistan'ın kendi mukimi olan vatandaşlarına uygulanmak üzere bir gelir vergisi ihdas ettiğinde veya mevcut vergileri buna göre değiştirdiğinde, iki Akit Devletin Anlaşmada ayırım yapılmamasına ilişkin bir maddeye yer vermek üzere görüşmelere başlayacakları hükme bağlanmıştır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

14 Kasım 2008

Esas No.: 1/536

Karar No.: 102

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 28/2/2008 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 11/3/2008 tarihinde tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 12/11/2008 tarihli 19 uncu toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Anlaşma ile;

- Anlaşmanın kapsamında bulunan kişiler,
- Taraf ülkelerde Anlaşmanın kapsamında bulunan vergi çeşitleri,
- Değişik kaynaklardan elde edilen gelirlerin vergilendirilmesinde uygulanacak kurallar,
- Taraf ülkelerden birinde ödenen bir verginin diğer ülkede mahsup edilebilmesi ve şartları,
- Anlaşmanın yürütülmesi için gerekli bilgi ve belgelerin değişimi,
- Anlaşmanın yürürlüğe giriş tarihi ve geçerlilik süresi,

konularında düzenlemeler öngörülmüştür.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Suudi Arabistan ile ticari ve ekonomik ilişkilerimizin artmakta olduğu,

-Anlaşmanın ekonomik ilişkilerimizin artmakta olduğu ülkelerle imzalanan bir tip anlaşma olduğu ve gelir ve kurumsal vergilerde çifte vergilendirmeyi önlemeyi amaçladığı, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Hatay Milletvekili Fevzi Şanverdi ve Manisa Milletvekili Mehmet Çerçi'nin Komisyon raporu üzerine özel sözcüler olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Üye
<i>H. Murat Mercan</i>	<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>
Eskişehir	Karabük	Hatay
		(Bu Raporun Özel Sözcüsü)
Üye	Kâtip	Üye
<i>Mehmet Çerçi</i>	<i>Abdulkadir Emin Önen</i>	<i>Ahmet Deniz Bölükbaşı</i>
Manisa	Şanlıurfa	Ankara
(Bu Raporun Özel Sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Zeynep Dağı</i>	<i>Metin Yılmaz</i>	<i>Onur Öymen</i>
Ankara	Bolu	Bursa
Üye	Üye	Üye
<i>Canan Kalsın</i>	<i>İlhan Kesici</i>	<i>Hüseyin Tuğcu</i>
İstanbul	İstanbul	Kütahya
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Şahin</i>	<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>	<i>Metin Ergun</i>
Malatya	Mardin	Muğla
	Üye	
	<i>Necip Taylan</i>	
	Tekirdağ	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASININ VE EKİ PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 9 Kasım 2007 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması"nın ve eki "Protokol"ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASININ VE EKİ PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd. V.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Adalet Bakanı

M. A. Şahin

Dışişleri Bakanı

A. Babacan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı

M. Şimşek

Millî Savunma Bakanı V.

F. N. Özak

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

N. Ekren

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

M. S. Yazıcıoğlu

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı V.

M. H. Güler

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. Z. Çağlayan

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI HÜKÜMETİ
ARASINDA
GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE
ÇİFTE VERGİLENDİRMEYİ ÖNLEME VE
VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA
ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI HÜKÜMETİ

Gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen ve vergi kaçakçılığına engel olan bir Anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR:

Madde 1
Kavranan Kişiler

Bu Anlaşma, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Madde 2

Kavranan Vergiler

1. Bu Anlaşma, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Akit Devlet, idari altbölümü veya mahalli idareleri adına gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler ile teşebbüsler tarafından ödenen ücret veya maaşların toplam tutarı üzerinden alınan vergiler dahil olmak üzere, toplam gelir veya gelirin unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelir üzerinden alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın uygulanacağı mevcut vergiler özellikle:

(a) Suudi Arabistan Krallığı yönünden:

i) Zekat;

ii) Doğalgaz Yatırım Vergisi dahil Gelir Vergisi.

(Bundan böyle "Suudi Vergisi" olarak bahsedilecektir).

(b) Türkiye Cumhuriyeti yönünden:

i) Gelir Vergisi;

ii) Kurumlar Vergisi.

(Bundan böyle "Türk Vergisi" olarak bahsedilecektir).

4. Bu Anlaşma hükümleri aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra her bir Akit Devlet tarafından mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine uygulanan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Her iki Akit Devletin yetkili makamları, ilgili vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

Madde 3

Genel Tanımlar

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, metin aksini gerektirmedikçe:

(a) "Suudi Arabistan Krallığı" terimi, Suudi Arabistan Krallığı'nın, karasuları dışındaki alanlar da dahil olmak üzere karasularında, deniz yatağında, toprak altında ve doğal kaynaklarında uluslararası hukuka uygun olarak iç mevzuatı uyarınca egemenlik hakları ve yargı yetkisini kullandığı Suudi Arabistan Krallığı topraklarını ifade eder;

- (b) "Türkiye" terimi, karasuları dahil olmak üzere, Türkiye'nin egemenlik alanını, bunun yanı sıra uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların aranması, işletilmesi ve korunması amacıyla, üzerinde yargı yetkisi veya egemenlik haklarına sahip olduğu deniz alanları ifade eder;
- (c) "Bir Akit Devlet" ve "diğer Akit Devlet" terimleri, metnin gereğine göre Suudi Arabistan Krallığı veya Türkiye Cumhuriyeti anlamına gelir;
- (d) "Kişi" terimi, Devlet, idari altbölümleri veya mahalli idareleri dahil olmak üzere, herhangi bir gerçek kişiyi, şirketi veya kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluşu kapsar;
- (e) "Şirket" terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;
- (f) "Bir Akit Devletin teşebbüsü" ve "diğer Akit Devletin teşebbüsü" terimleri sırasıyla, bir Akit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs ve diğer Akit Devletin mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs anlamına gelir;
- (g) "Uluslararası trafik" terimi, yalnızca diğer Akit Devletin sınırları içinde gerçekleştirilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliği hariç olmak üzere, bir Akit Devlette etkin yönetim merkezine sahip bir teşebbüs tarafından gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletilerek yapılan herhangi bir taşımacılığı ifade eder;
- (h) "Vatandaş" terimi:
- i) bir Akit Devletin vatandaşlığına sahip herhangi bir gerçek kişiyi;
- ii) bir Akit Devlette yürürlükte olan mevzuata göre statü kazanan herhangi bir tüzel kişiliği, ortaklığı veya derneği
- ifade eder;
- (i) "Yetkili makam" terimi:
- i) Suudi Arabistan Krallığı yönünden, Maliye Bakanı veya onun yetkili temsilcisi tarafından temsil edilen Maliye Bakanlığını;
- ii) Türkiye Cumhuriyeti yönünden, Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini
- ifade eder.

2. Bu Anlaşmanın bir Akit Devlet tarafından herhangi bir tarihte uygulanmasına ilişkin olarak, Anlaşmada tanımlanmamış herhangi bir terim, metin aksini gerektirmedikçe, Anlaşmanın uygulanacağı vergilerin amaçları bakımından, o tarihte bu Devletin mevzuatında sahip olduğu anlamı taşıyacak ve bu Devletin yürürlükteki vergi mevzuatında yer alan herhangi bir anlam, bu Devletin diğer mevzuatında bu terime verilen anlama göre üstünlük taşıyacaktır.

Madde 4

Mukim

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "bir Akit Devletin mukimi" terimi, bu Devlet, herhangi bir idari alt bölüm veya mahalli idare de dahil olmak üzere, o Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgah, kurumsallaşan yer, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle bu Devlette vergiye tabi tutulan herhangi bir kişi anlamına gelir;

Bununla birlikte bu terim, yalnızca o Devletteki kaynaklardan elde edilen gelir nedeniyle orada vergiye tabi tutulan herhangi bir kişiyi kapsamaz.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrası hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişinin durumu aşağıdaki şekilde belirlenecektir:

- (a) Bu kişi, yalnızca daimi olarak kalabileceği bir evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer kişinin her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi varsa, bu kişi, yalnızca kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu (hayati menfaatlerin merkezi) Devletin mukimi kabul edilecektir;
- (b) Eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet saptanamazsa veya her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir evi yoksa, bu kişi yalnızca kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;
- (c) Eğer kişinin her iki Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev söz konusu değilse, bu kişi yalnızca vatandaşı olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;
- (d) Eğer kişi her iki Devletin de vatandaşıysa veya her ikisinin de vatandaşı değilse, Akit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. Gerçek kişi dışındaki bir kişi, bu maddenin 1 inci fıkrası hükümleri dolayısıyla her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişi yalnızca etkin yönetim merkezinin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir.

Madde 5

İşyeri

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından "işyeri" terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. "İşyeri" terimi özellikle şunları kapsamına alır:

- (a) Yönetim yeri;
- (b) Şube;
- (c) Büro;
- (d) Fabrika;
- (e) Atölye;
- (f) Doğal kaynakların çıkarıldığı herhangi bir yer.

3. "İşyeri" terimi aşağıdakileri de kapsayacaktır:

- (a) Oniki ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi veya bunlara ilişkin kontrol faaliyetleri;
- (b) Bir teşebbüs tarafından, çalışanları veya teşebbüs tarafından bu amaçla görevlendirilen diğer personel aracılığıyla bir Akit Devlette ifa edilen ve herhangi bir 12 aylık dönemde (aynı veya bağlı proje için) toplam 6 aylık süre veya süreleri aşan, danışmanlık hizmetleri dahil hizmet tedarikleri.

4. Bu maddenin daha önceki hükümlerine bakılmaksızın, "işyeri" teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir:

- (a) Tesislerin, teşebbüse ait malların veya ticari eşyanın yalnızca depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;
- (b) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;
- (c) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının, yalnızca bir başka teşebbüs tarafından işlenmesi amacıyla elde tutulması;
- (d) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca teşebbüs için mal veya ticari eşya satın alınması veya bilgi toplanması amacıyla elde tutulması;

- (e) İşe ilişkin sabit bir yerin teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yürütülmesi amacıyla elde tutulması;
- (f) İşe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca (a) ila (e) bentlerinde bahsedilen faaliyetlerin bir veya birkaçını bir arada yürütmek için elde tutulması; ancak bu faaliyetlerin bir arada yürütülmesi sonucunda oluşan toplu faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı karakterde olması şarttır.

5. Bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkraya hükümlerine bakılmaksızın, bir kişi -6 ncı fıkranın uygulanacağı bağımsız nitelikteki bir acente dışında- bir Akit Devlette, diğer Akit Devletin bir teşebbüsü adına hareket ederse, bu teşebbüs, aşağıda belirtilen şartlarla, bu kişinin teşebbüs için gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla ilk bahsedilen Akit Devlette bir işyerine sahip kabul edilecektir:

- (a) eğer bu kişi, o Devlette teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini mutaden kullanırsa, söz konusu kişinin faaliyetleri bu maddenin 4 üncü fıkrasında belirtilen ve işe ilişkin sabit bir yerden yapılması durumunda, o fıkraya hükümleri uyarınca bu yeri işyeri haline getirmeyen nitelikteki faaliyetlerle sınırlı olmadıkça; veya
- (b) eğer bu kişi, böyle bir yetkisi olmamasına rağmen, teşebbüs adına düzenli olarak sevk ettiği mallardan veya ticari eşyadan ilk bahsedilen Devlette mutaden mal veya ticari eşya stoku bulundursa. Önceki cümle hükümleri, kişinin ilk bahsedilen Devlette vergiden kaçınmak amacıyla sadece malların veya ticari eşyanın sürekli sevkinin değil, aynı zamanda satış akdinin fiilen gerçekleştirilmesi için malların veya ticari eşyanın satışı ile ilgili diğer bazı bağlantılı faaliyetleri yerine getirdiği kanıtlanmadıkça uygulanmayacaktır.

6. Bir Akit Devlet teşebbüsü, diğer Akit Devlette, işlerini yalnızca kendi faaliyetlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürüttüğü için bu diğer Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır.

7. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Akit Devletin mukimi olan veya bu diğer Devlette ticari faaliyette bulunan (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bir şirketi kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse, bu durumda şirketlerden biri diğeri için bir işyeri oluşturmayacaktır.

Madde 6

Gayrimenkul Varlıklardan Elde Edilen Gelir

1. Bir Akit Devlet mukiminin diğerk Akit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğerk Akit Devlette vergilendirilebilir.

2. "Gayrimenkul varlık" terimi, söz konusu varlığın bulunduğu Akit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Bu terim her halükarda, gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğerk doğal kaynakların işletilmesi veya işletme hakkı karşılığında doğan sabit ya da değişken ödemeler üzerindeki hakları kapsayacaktır. Gemiler, vapurlar ve uçaklar gayrimenkul varlık olarak kabul edilmeyecektir.

3. Bu maddenin 1 inci fıkrası hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğerk herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. Bu maddenin 1 inci ve 3 üncü fıkrası hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklarından elde edilen gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

Madde 7

Ticari Kazançlar

1. Bir Akit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, söz konusu teşebbüs diğerk Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazançları yalnızca işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere bu diğerk Devlette vergilendirilebilir.

2. Bu maddenin 3 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü diğerk Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunduğu anda, her iki Akit Devlette de bu işyerine atfedilecek kazanç, bu işyeri aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız bir nitelik kazansaydı ne kazanç elde edecek ise aynı miktarda bir kazanç olacaktır.

3. Bir işyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderleri de dahil olmak üzere işyerinin faaliyet amaçlarına uygun olan giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir. Bununla birlikte, işyeri tarafından teşebbüsün ana merkezine veya diğer herhangi bir bürosuna, patentlerin veya diğer hakların kullanılması karşılığında gayrimaddi hak bedeli, ücret veya diğer benzeri ödemelerin yapılması; verilen belirli hizmetler veya yönetim karşılığında komisyon ödenmesi; bankacılık teşebbüsleri hariç olmak üzere, işyerine ödünç para verilmesine ilişkin borçlardan gelir elde edilmesi halinde, söz konusu meblağın gider olarak indirilmesine (gerçek giderlerin geri ödenmesi hariç) müsaade edilmeyecektir. Benzer şekilde, işyeri tarafından teşebbüsün ana merkezine veya diğer herhangi bir bürosuna patentlerin veya diğer hakların kullanılması karşılığında gayrimaddi hak bedeli, ücret veya diğer benzeri ödemelerin yapılması; verilen belirli hizmetler veya yönetim karşılığında komisyon ödenmesi ya da bankacılık teşebbüsleri hariç olmak üzere, işyerinin ana merkezine veya diğer herhangi bir bürosuna ödünç para verilmesine ilişkin borçlardan gelir elde edilmesi halinde, söz konusu meblağ işyerinin kazancının belirlenmesinde (gerçek giderlerin geri ödenmesi hariç) dikkate alınmayacaktır.

4. Bir işyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal veya ticari eşya satın alınması dolayısıyla hiç bir kazanç atfedilmeyecektir.

5. Bu maddedeki hiçbir hüküm, bir Akit Devletin sigortacılık faaliyetlerinden elde edilen kazancı vergilendirilmesine ilişkin herhangi bir kanunu uygulamasını etkilemeyecektir.

6. Kazanç, bu Anlaşmanın diğer maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı anda, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8

Deniz, Hava ve Kara Taşımacılığı

1. Uluslararası trafikte gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinden elde edilen kazanç, yalnızca teşebbüsün etkin yönetim merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirilecektir.

2. Bir gemicilik teşebbüsünün etkin yönetim merkezi geminin bordası ise, bu teşebbüsün, geminin kayıtlı olduğu limanın bulunduğu Akit Devlette, eğer geminin kayıtlı olduğu böyle bir liman yoksa, gemiyi işletenin mukim olduğu Akit Devlette yerleşik olduğu kabul edilecektir.

3. 1 inci fıkra hükümleri aynı zamanda bir ortaklığa, bir ortak teşebbüse veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

Madde 9

Bağımlı Teşebbüsler

1. (a) Bir Akit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında, veya
- (b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Akit Devlet teşebbüsünün ve diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında,

ve her iki halde de, iki teşebbüs arasındaki ticari veya mali ilişkilerde oluşan veya oluşturulan koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, bu teşebbüslerden birisinde olması gereken, fakat bu koşullar dolayısıyla kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenir ve buna göre vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devletin, kendi teşebbüsünün kazancına dahil edip vergilendirdiği kazanç, diğer Akit Devlette vergilendirilen diğer Devlet teşebbüsünün kazancını içermesi ve aynı zamanda bu kazancın bağımsız iki teşebbüs arasında olması gereken koşullar göz önünde tutularak, sonradan bu ilk bahsedilen Devletçe yapılan hesaplamalar sonucunda belirlenen kazanç olması durumunda, diğer Devlet söz konusu kazanç üzerinden alınan verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapacaktır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri göz önünde tutulacak ve gerektiğinde Akit Devletlerin yetkili makamları birbirlerine danışacaklardır.

Madde 10

Temettüler

1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Akit Devlette vergilendirilebilir.
2. Bununla beraber söz konusu temettüler, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu Akit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, temettünün gerçek lehdarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi:

- (a) i) gerçek lehdar, temettüyü ödeyen şirketin doğrudan doğruya sermayesinin en az %20 sine sahip bir şirkette (ortaklık hariç) veya
- ii) gerçek lehdar, merkez bankası veya tamamı devlete ait bir tüzel kişi ise

gayrisafi temettü tutarının %5 ini;

- (b) Tüm diğer durumlarda gayrisafi temettü tutarının %10 unu

aşmayacaktır.

Bu fıkra, içinden temettü ödemesi yapılan kazançlar yönünden şirketin vergilendirilmesini etkilemeyecektir.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisse senetlerinden, intifa senetlerinden veya intifa haklarından, maden hisselerinden, kurucu hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazanca katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirler ile dağıtımını yapan şirketin mukim olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer şirket haklarından elde edilen gelirleri ifade eder.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan temettütün gerçek lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyeti icra ederse ve sözkonusu temettü elde ediş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre bu Anlaşmanın 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bu maddenin diğer hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimi olan bir şirket, diğer Akit Devletten kazanç veya gelir elde ettiğinde, bu diğer Devlet, söz konusu temettülerin bu diğer Devletin bir mukimine ödenmesi veya ödenen temettüler ile bu diğer Devlette bulunan bir işyeri veya sabit yer arasında önemli bir bağ bulunması durumları hariç olmak üzere, bu şirket tarafından ödenen temettüler üzerinden herhangi bir vergi alamaz. Aynı şekilde bu diğer Devlet, bu şirketin dağıtılmayan kazançları üzerinden de dağıtılmayan kazanç vergisi alamaz. Dağıtılan temettülerin veya dağıtılmamış kazancın tamamen veya kısmen bu diğer Devlette elde edilen gelir veya kazançtan oluşması, durumu değiştirmez.

Madde 11

Alaktan Kaynaklanan Gelir

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen alaktan kaynaklanan gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, söz konusu gelirler, elde edildiği Akit Devlette ve bu Akit Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir, ancak, alaktan kaynaklanan gelirin gerçek lehdarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise bu şekilde alınacak vergi alaktan kaynaklanan gelirin gayrisafi tutarının yüzde 10 unu aşmayacaktır.

3. 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin Hükümeti'ne veya tamamı devlete ait olan bir tüzel kişiye veya Merkez Bankasına ödenen alaktan kaynaklanan gelirler ilk bahsedilen Akit Devlette vergiden muaf tutulacaktır.

4. Bu maddede kullanılan "alacaktan kaynaklanan gelir" terimi, ipotek garantisine bağı olsun olmasın veya borçlunun kazancına katılma hakkını tanımamasın, her nevi alacaktan doğan gelirleri ve özellikle, kamu menkul kıymetleri ile tahvil veya borç senetlerinden elde edilen gelirler ile söz konusu menkul kıymet, tahvil veya borç senetlerine ilişkin prim ve ikramiyeleri ve aynı zamanda gelirin elde edildiği Devletin vergi mevzuatına göre ikrazat geliri sayılan diğer bütün gelirleri ifade eder. Geç ödemelerden kaynaklanan cezalar, bu maddenin amacı bakımından alacaktan kaynaklanan gelir olarak nitelendirilmeyecektir.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan alacaktan kaynaklanan gelirin gerçek lehdarı, söz konusu gelirin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu gelirin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, bu Anlaşmanın 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Akit Devletin mukimi tarafından ödenen alacaktan kaynaklanan gelirin, o Devlette elde edildiği kabul edilecektir. Bununla beraber, bu geliri ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette alacaktan kaynaklanan geliri ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve gelir bu işyeri veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu gelirin işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, alacak karşılığında ödenen alacaktan kaynaklanan gelirin miktarı, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ile gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak alacaktan kaynaklanan gelirin miktarını aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme kısmı, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 12

Gayrimaddi Hak Bedelleri

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, söz konusu gayrimaddi hak bedelleri elde edildikleri Akit Devlette ve bu Akit Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10 unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddi hak bedelleri" terimi, sinema filmleri ile radyo veya televizyon yayınlarında kullanılan filmler veya bantlar dahil olmak üzere edebi, sanatsal veya bilimsel her nevi telif hakkının, her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin veya sınai, ticari veya bilimsel teçhizatın kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında veya sınai, ticari veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikimi karşılığında yapılan her türlü ödemeyi ifade eder.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı, söz konusu bedelin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve söz konusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, bu Anlaşmanın 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Akit Devletin mukimi tarafından ödenen gayrimaddi hak bedelinin o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette gayrimaddi hak bedelini ödeme yükümlülüğü ile bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve gayrimaddi hak bedeli bu işyerinden veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu gayrimaddi hak bedelinin işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Devlette doğduğu kabul olunacaktır.

6. Ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin miktarı böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ile gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu maddenin hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme kısmı, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 13

Sermaye Değer Artış Kazançları

1. Bir Akit Devlet mukimince, diğer Akit Devlette yer alan ve bu Anlaşmanın 6 ncı maddesinde belirtilen gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticari varlığına dahil menkul varlıkların veya bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazançlar da dahil olmak üzere, bu diğer Akit Devlette vergilendirilebilir.

3. Uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının veya söz konusu gemi, uçak veya kara nakil vasıtalarının işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, yalnızca teşebbüsün etkin yönetim merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirilecektir.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan bir şirketteki payı temsil eden hisse senetlerinin veya bir Akit Devlet mukimince ihraç edilen tahvillerin elden çıkarılmasından elde edilen kazançlar bu Devlette vergilendirilebilir.

5. Daha önceki fıkralarda belirtilenlerin dışında kalan herhangi bir varlığın elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, yalnızca elden çıkaranın mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilecektir.

Madde 14

Serbest Meslek Faaliyetleri

1. Bir Akit Devlet mukiminin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Bununla beraber, aşağıdaki durumlarda söz konusu gelir diğer Akit Devlette de vergilendirilebilir:

- (a) Kişi, diğer Akit Devlette faaliyetlerini icra etmek için sürekli kullanabileceği sabit bir yere sahip ise, bu durumda gelir yalnızca bu sabit yere atfedilebilen gelire sınırlı olmak üzere bu diğer Akit Devlette vergilendirilebilir; veya
- (b) Kişinin diğer Akit Devlette kalışı ilgili mali yıl içinde başlayan veya sona eren herhangi bir 12 aylık bir dönemde bir veya birkaç seferde toplam 183 günü bulursa veya aşarsa, bu durumda yalnızca bu diğer Devlette icra ettiği faaliyetleri nedeniyle elde etmiş olduğu gelir üzerinden bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Serbest meslek faaliyetleri" terimi, özellikle bağımsız bilimsel, edebi, sanatsal, eğitici veya öğretici faaliyetleri, bunun yanısıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini kapsamına alır.

Madde 15

Bağımlı Faaliyetler

1. Bu Anlaşmanın 16, 18, 19, 20 ve 21 inci maddelerinin hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin bir hizmet dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri gelirler, hizmet diğer Akit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Hizmet diğer Akit Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen söz konusu gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bu maddenin 1 inci fıkraya hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette ifa ettiği bir hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer:

- (a) Gelir elde eden kişi, diğer Devlette ilgili mali yıl içinde başlayan veya sona eren herhangi bir oniki aylık dönemde bir veya bir kaç seferde toplam 183 günü aşmamak üzere kalırsa, ve
- (b) Ödeme, diğer Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa, ve
- (c) Ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa

yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir.

3. Bu maddenin önceki hükümlerine bakılmaksızın, uluslararası trafikte işletilen bir gemi, uçak veya kara nakil vasıtasında ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelir, teşebbüsün etkin yönetim merkezinin bulunduğu Akit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 16

Müdürlere Yapılan Ödemeler

Bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devlet mukimi olan bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17

Sanatçı ve Sporcular

1. Bu Anlaşmanın 14 ve 15 inci madde hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimi olan tiyatro, sinema, radyo veya televizyon sanatçısı gibi bir sanatçının veya bir müzisyenin ya da bir sporcunun diğer Akit Devlette icra ettiği bu nitelikteki şahsi faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun icra ettiği şahsi faaliyetlerden doğan gelir, sanatçının veya sporcunun kendisine değil de bir başkasına yönelirse, bu gelir 7, 14 ve 15 inci maddelerin hükümleriyle bağlı kalmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Akit Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Akit Devlet mukiminin, bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkralarında öngörüldüğü gibi diğer Akit Devlette yürütülen faaliyetlerden elde ettiği gelir, diğer Akit Devlete yapılan ziyaretin tamamının veya önemli bir kısmının ilk bahsedilen Akit Devletin, idari altbölümünün veya mahalli idaresinin kamusal fonlarından desteklenmesi veya bu faaliyetlerin, Akit Devletlerin Hükümetleri arasındaki kültürel bir anlaşma veya sözleşme çerçevesinde icra edilmesi halinde, bu diğer Akit Devlette vergiden istisna edilecektir.

Madde 18

Emekli Maaşları

Bu Anlaşmanın 19 uncu maddesinin 2 nci fıkrasının hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukimine geçmiş çalışmalarının karşılığında ödenen emekli maaşları ve diğer benzeri ödemeler yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

Madde 19

Kamu Görevi

1. (a) Bir Akit Devletin kendisine, idari altbölümüne veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında bu Devlet, altbölüm veya idare tarafından ödenen ve emekli maaşı dışında kalan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.
- (b) Bununla beraber, hizmet bu diğer Devlette ifa edildiğinde ve gerçek kişi bu Devletin bir mukimi olduğunda, söz konusu ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler yalnızca bu diğer Akit Devlette vergilendirilecektir. Ancak, bu kişinin:
  - i) bu Devletin vatandaşı olması; veya
  - ii) yalnızca söz konusu hizmeti ifa etmek için bu Devletin bir mukimi durumuna geçmemiş olmasıgerekmektedir.
2. (a) Bir Akit Devletin kendisine, idari altbölümüne veya mahalli idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında bu Devlet, altbölüm veya idare tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan ödenen emekli maaşları yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

- (b) Bununla beraber, gerçek kişinin diğer Akit Devletin bir mukimi ve vatandaşı olması halinde, söz konusu emekli maaşları yalnızca bu diğer Devlette vergilendirilecektir.

3. Bir Akit Devletin kendisi, idari altbölümü veya mahalli idaresi tarafından yürütülen ticari faaliyetlerle bağlantılı hizmetlerle ilgili olarak yapılan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler ile emekli maaşlarına bu Anlaşmanın 15, 16, 17 ve 18 inci maddelerinin hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20

Öğrenciler

1. Bir Akit Devleti ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğer Akit Devletin mukimi olan ve ilk bahsedilen Devlette yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci, stajyer veya çırığa, geçimini, öğrenimini veya mesleki eğitimini sağlayabilmesi için bu Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler bu Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Bir Akit Devleti ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğer Akit Devletin mukimi olan ve ilk bahsedilen Akit Devlette yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci, stajyer veya çırığın, söz konusu öğrenim veya mesleki eğitimle ilgili olarak ifa ettiği hizmetler karşılığında elde ettiği gelirler, bu kişinin geçimi, öğrenimi veya mesleki eğitimi için gerekli olan tutarı aşmamak koşuluyla, söz konusu öğrenim veya mesleki eğitim için gerekli makul bir süre boyunca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilmeyecektir.

Madde 21

Öğretmenler ve Araştırmacılar

Bir Akit Devleti ziyareti sırasında veya hemen öncesinde diğer Akit Devletin mukimi olan ve ilk bahsedilen Devletteki bir üniversite, yüksekokul, okul veya ilk bahsedilen Devletin Hükümetince kabul görmüş eğitim veya bilimsel araştırma kurumunda öğretim, konferans vermek veya araştırma yapmak amacıyla bulunan bir gerçek kişinin, söz konusu öğretim, konferans veya araştırma dolayısıyla elde ettiği gelirler, bu kişinin ilk bahsedilen Devlete ilk varış tarihinden itibaren iki yıllık bir süre boyunca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilmeyecektir.

Madde 22

Diğer Gelirler

1. Bir Akit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde ele alınmayan gelir unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. Bu Anlaşmanın 6 ncı maddesinin 2 nci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, bir Akit Devlet mukimi olan ve diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette veya bu diğer Devlette yer alan sabit bir yer vasıtasıyla serbest meslek faaliyetinde bulunan bir kişinin, söz konusu işyeri ya da sabit yer ile etkin bir şekilde bağlantılı olan bir hak veya varlıktan bir gelir elde etmesi halinde, bu gelire bu maddenin 1 inci fıkraya hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre bu Anlaşmanın 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 23

Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Yöntemleri

1. Bir Akit Devlet mukimi, bu Anlaşma hükümlerine uygun olarak diğer Akit Devlette vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, ilk bahsedilen Devlet, bu mukimin gelirine isabet eden vergiden, diğer Devlette ödediği gelir vergisine eşit bir tutarın mahsubuna müsaade edecektir.

Bununla birlikte söz konusu mahsup, diğer Devlette vergilendirilebilen gelire atfedilebilen, mahsuptan önce hesaplanan gelir vergisi miktarını aşmayacaktır.

2. Bu Anlaşmanın herhangi bir hükmü uyarınca, bir Akit Devlet mukimi tarafından elde edilen gelir bu Devlette vergiden istisna edilirse, bu Devlet, bu mukimin geriye kalan gelirine ilişkin vergiyi hesaplarken istisna edilen geliri de dikkate alabilir.

3. Suudi Arabistan Krallığı açısından çifte vergilendirmenin önlenmesi yöntemleri, Suudi vatandaşları hakkındaki Zekât toplama rejimini ihlal etmeyecektir.

Madde 24

Karşılıklı Anlaşma Usulü

1. Bir kişi, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşma hükümlerine uygun olmayan bir vergileme yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen çözüm yollarıyla bağlı kalmaksızın, olayı mukimi olduğu Akit Devletin yetkili makamına arz edebilir. Söz konusu müracaat, Anlaşma hükümlerine aykırı düşen bir vergilemeyle sonuçlanan eylemin ilk bildiriminden itibaren üç yıl içerisinde yapılmalıdır.

2. Söz konusu yetkili makam itirazı haklı bulur ve kendisi tatminkâr bir çözüme ulaşamaz ise, bu Anlaşmaya ters düşen bir vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Akit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşma yoluyla olayı çözmeye gayret sarfedecektir.

3. Her iki Akit Devletin yetkili makamları, bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğü veya tereddüdü karşılıklı anlaşma yoluyla çözmek için gayret göstereceklerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, bu Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilirler.

4. Akit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle haberleşebilirler.

5. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın uygulanması için uygun uygulama yöntemini ve özellikle, bir Akit Devletin mukimlerinin bu Anlaşma ile sağlanan vergi indirim ya da muafiyetlerinden diğer Devlette ne şekilde yararlanacaklarına ilişkin esasları karşılıklı anlaşma yoluyla belirleyebilirler.

Madde 25

Bilgi Değişimi

1. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri veya Anlaşma ile uyumsuzluk göstermediği sürece, Akit Devletler, idari altbölümleri ya da mahalli idareleri tarafından alınan her çeşit ve her tanımdaki vergilerle ilgili iç mevzuat hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri diplomatik kanallardan değişime tabi tutacaklardır. Bilgi değişimi, bu Anlaşmanın 1 inci ve 2 nci maddeleri ile sınırlı değildir. Bir Akit Devlet tarafından alınan her türlü bilgi, o Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca ilk cümlede bahsedilen vergilerin tahakkuk veya tahsilleri veya cebri icra ya da kovuşturmasıyla ve bu hususlardaki şikayet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara (adli makamlar ve idari kuruluşlar dahil) verilebilecektir. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri yalnızca bu amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kişi veya makamlar söz konusu bilgileri mahkeme duruşmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrası hükümleri, hiçbir surette bir Akit Devleti:

- (a) Kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatına veya idari uygulamalarına uymayacak idari önlemler alma;
  - (b) Kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatı veya normal idari işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;
  - (c) Herhangi bir ticari, sınai veya mesleki sırrı veya ticari işlemi aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme
- yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

Madde 26

Diplomat Hüviyetindeki Memurlar ve Konsolosluk Memurları

Bu Anlaşma hükümleri, diplomat hüviyetindeki memurların veya konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları veya özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

Madde 27

Diğer Hükümler

1. Bu Anlaşmadaki hiçbir hüküm, vergi kaçakçılığını önlemeye yönelik iç mevzuat hükümlerinin uygulanmasını etkilemeyecektir.

2. Kuruluşunun esas amacı ya da esas amaçlarından birisi bu Anlaşmanın, başka türlü yararlanma imkanı olmayan hükümlerinden yararlanmak olan bir Akit Devlet teşebbüsü ya da tüzel kişisi bu Anlaşmanın faydalarından yararlanamaz.

3. İyi niyetli olmayan ticari faaliyetlerde bulunan tüzel kişiler de bu maddenin önceki fıkralarının hükümlerine tabidirler.

Madde 28

Yürürlüğe Girme

1. Akit Devletlerden her biri, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi mevzuatında öngörülen işlemlerin tamamlandığını diğerine diplomatik kanallardan bildirecektir. Anlaşma, bu bildirimlerden sonuncusunun alındığı ayı takip eden ikinci ayın ilk günü yürürlüğe girecektir.

2. Bu Anlaşmanın hükümleri;

(a) Kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen miktarlar için; ve

(b) Diğer vergiler yönünden, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme yılları için

uygulanacaktır.

Madde 29

Yürürlükten Kalkma

1. Bu Anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır; ancak, Akit Devletlerden her biri, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yıldan beş yıl sonra başlayan herhangi bir takvim yılının 30 Haziranından önce diğer Akit Devlete diplomatik yollardan fesih ihbarnamesi vermek suretiyle Anlaşmayı feshedebilir.

2. Bu durumda Anlaşma:

(a) Kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, fesih ihbarnamesinin verildiği takvim yılının bitiminden sonra ödenen miktarlar için; ve

(b) Diğer vergiler yönünden, fesih ihbarnamesinin verildiği takvim yılının bitiminden sonra başlayan vergilendirme yılları için

hüküm ifade etmeyecektir.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Anlaşmayı imzaladılar.

Türk, Arap ve İngiliz dillerinde, ikişer nüsha halinde, tüm metinler aynı derecede geçerli olmak üzere, 9 Kasım 2007 tarihinde, Ankara'da düzenlenmiştir. Yorumda farklılık olması halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**Ali BABACAN
Dışişleri Bakanı**

**SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI
HÜKÜMETİ ADINA**

**Ibrahim A. AL-ASSAF
Maliye Bakanı**

PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması'nın imzalanması sırasında, imzalayan taraflar aşağıdaki hükümlerin Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını oluşturduğu hususunda anlaşmışlardır.

1. 4 üncü Maddenin 1 inci fıkrası ile ilgili olarak

Mukim teriminin, bir Akit Devletin kanunlarına göre oluşturulan, bu Devlette genel olarak vergiden muaf olan ve bu Devlette;

- i) Yalnızca dini, hayır işleri, eğitsel, bilimsel veya diğer benzeri amaçlarla; veya
- ii) bir plan çerçevesinde işçilere emekli maaşı veya diğer benzeri faydalar sağlamak için

kurulan ve sürdürülen bir tüzel kişiliği de kapsadığı anlaşılmaktadır.

2. 4 üncü Maddenin 3 üncü fıkrası ile ilgili olarak

Çifte mukimlik durumunda, gerçek kişi dışındaki bir kişinin etkin yönetim merkezinin Devletlerden birinde, kanuni merkezinin ise diğer Devlette olması durumunda Akit Devletlerin yetkili makamları, karşılıklı anlaşma yoluyla, bu kişinin kanuni merkezinin gerçek etkin yönetim merkezi olup olmadığını belirlemek amacıyla birbirlerine danışacaklardır.

3. 6 ncı Maddenin 2 nci fıkrası ile ilgili olarak

“Gayrimenkul varlık” teriminin, her durumda, balık üretimi ve yetiştiriciliği için kullanılan canlı hayvan ve teçhizatı kapsadığı anlaşılmaktadır.

4. 7 nci Madde ile ilgili olarak

- a) İnşaat veya kurma ya da bunlara ilişkin keşifle ilgili sözleşmeler yönünden bir işyerinin kazancı, sözleşmenin toplam tutarı üzerinden değil, sözleşmenin işyeri tarafından, işyerinin bulunduğu Devlette yürütülen kısmı üzerinden belirlenecek ve sözleşmenin diğer Akit Devlet dışında yürütülen kısmı işyeri kazancının belirlenmesinde dikkate alınmayacaktır.

- b) Bir Akit Devlet teşebbüsü tarafından, diğer Akit Devlete yapılan ticari eşya ihracatından elde edilen ticari kazancın diğer Akit Devlette vergilendirilmeyeceği anlaşılmaktadır. İhracat sözleşmesi diğer Akit Devlette bulunan bir işyeri vasıtasıyla yürütülen diğer faaliyetleri de kapsama aldığına, söz konusu faaliyetlere atfedilebilen kazanç, diğer Akit Devlette vergilendirilebilir.
- c) "Ticari kazanç" teriminin, imalat, ticaret, bankacılık ve sigortacılıktan, dahili taşımacılık ve hizmet tedariklerinden elde edilen gelirleri de kapsadığı, ancak bunlarla sınırlı olmadığı anlaşılmaktadır. Söz konusu tanım, bir gerçek kişinin bağımlı ya da bağımsız olarak icra ettiği mesleki faaliyetleri kapsamamaktadır.

5. 10 uncu Madde ile ilgili olarak

Bu Anlaşmadaki herhangi bir hükme bakılmaksızın, diğer Akit Devlette bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunan bir Akit Devlet şirketinin kazancı 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden bu işyerinin bulunduğu Akit Devlette % 5'i geçmemek üzere vergilendirilebilir.

6. 24 üncü Maddenin 2 nci fıkrası ile ilgili olarak

Mükellefin, karşılıklı anlaşmadan kaynaklanan iadeyi, karşılıklı anlaşma sonucunun vergi idaresince kendisine bildirilmesinden sonra Akit Devletlerin iç mevzuatlarında belirtilen süre içerisinde talep etmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

7. Bu Anlaşmadaki hiçbir hükmün, Akit Devletlerin 11 Ocak 1989'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Suudi Arabistan Krallığı Arasında İki Akit Devletin Hava Taşımacılık Teşebbüslerinin Faaliyetleri Dolayısıyla Alınan Vergilerde Karşılıklı Muafiyet Anlaşması" uyarınca yararlandıkları haklarını ve yükümlülüklerini etkilemeyeceği anlaşılmaktadır.

8. Suudi Arabistan, Suudi Arabistan mukimi olan vatandaşlarına uygulanmak üzere bir gelir vergisi ihdas ettiğinde veya mevcut vergileri buna göre değiştirdiğinde, iki Akit Devlet, Anlaşmada ayırım yapılmamasına ilişkin bir maddeye yer vermek için görüşmelere başlayacaklardır.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler bu Protokolü imzaladılar.

Türk, Arap ve İngiliz dillerinde, ikişer nüsha halinde, tüm metinler aynı derecede geçerli olmak üzere, 9 Kasım 2007 tarihinde, Ankara'da düzenlenmiştir. Yorumda farklılık olması halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA**

**Ali BABACAN
Dışişleri Bakanı**

**SUUDİ ARABİSTAN KRALLIĞI
HÜKÜMETİ ADINA**

**Ibrahim A. Al-ASSAF
Maliye Bakanı**

